DE WEST-INDIËR

1865.

DE WEST-INDIËR.

DAGBLAD TOEGEWIJD AAN DE BELANGEN VAN

NEDERLANDSCH GUYANA.

ABONNEMENT: Per jaar ƒ20.
" Per zes maanden » 12.
bij vooruitbetaling alle *drie* maanden.

No. 15.

ADVERTENTIEN: elke regel ƒ 0,25
Zegelregt bij elke plaatsing » 0,75

ZONDAG 19 FEBRUARIJ.

Begrooting van Uitgaven der Kolonie Suriname voor 1865.

II.

Tot eene eenigzins juiste beoordeeling van dit gedeelte der Begrooting van 1865, laat zich het gemis van *Toelichting*, nog meer gevoelen dan bij die der Inkomsten.

Zij kan niet anders dan zeer oppervlakkig zijn. — Wij bepalen ons dus bij de volgende opmerkingen.

Hoofdstuk I Afd. I. *Algemeen Bestuur.*

De uitgetrokkene som van ƒ5000 schijnt een vrij aanzienlijk getal vertrekkende en aankomende ambtenaren [illegible]

Afd. V. De bestemming der Gratificatie groot ƒ1500 blijkt niet. Bij de pensioenen en Onvoorziene Uitgaven, komen wij in eene algemeene aanmerking hierop terug. —

Hoofstuk III. *Justitie en Politie.*

Afd. I. De kosten tot onderhoud der lantaarns aan de Politiestations ƒ91,25 als ook van *lichtstoffen*, voor het piket van Justitie, het bureau van Politie en van de reverbères hadden, naar onze meening, eigenaardiger gebragt moeten worden, onder de afdeeling *PolitieKosten.*

Afd. II. Wanneer wij de tractementen van den Procureur Generaal en verdere ambtenaren aftrekken van de ƒ117,715,50, uitgetrokken voor politie kosten, dan blijft er nog een genoegzaam bedrag voor Maréchaussées en Agenten van Politie over, om met blijde hoop eene spoedige, zeer wenschelijke, betere inrigting onzer Politie te gemoet te zien, waarbij de zoo zeer vereischt wordende nachtwachts vooral niet mogen worden vergeten. —

Waarom ƒ300 voor kleine uitgaven, afzonderlijk worden vermeld, begrijpen wij niet, het strekt geenszins tot verduidelijking der Begrooting en kon even zoo goed, bij eene der andere posten zijn opgenomen. —

Afd. III. De ƒ1600 voor loonen van opzigters der strafarbeiders, gebezigd tot het onderhouden der straten enz., konden meenen wij, zonder bezwaar bespaard worden. Ten minste het geen nu tot onderhoud der straten gedaan wordt is — deze ƒ1600 niet waardig. —

Men opene slechts de oogen als men de stad doorwandelt en waarlijk, men zal moeten toegeven dat de straten en wegen bij den dag in een ellendiger toestand geraken. — (*)

Hoofdstuk III. Afd. II. *Administratie van Financien*

De kosten van onderhoud ƒ9,500 voor 250 hoofden, op het Etablissement Batavia komen ons laag geraamd voor.

Buitendien nadat onze Maatschappij *gezegend* werd met, op enkele uitzonderingen na, al de zoogenaamde *gezonde lepreuzen*, die vroeger op het Etablissement Batavia vertoefden, alwaar zij voor de vereischte werkzaamheden, tot schoonhouding, bedelving, onderhoud van polders, bewerken van kostgronden enz., met vrucht konden gebruikt worden — zal men voor deze [illegible] werken arbeiders moeten huren? Te vergeefs zochten wij naar eene hiervoor aangewezene som. —

Hoofdstuk IV. Afd. III.

De uitgetrokkene som van ƒ11,340 voor huisvesting, voeding en kleeding der weezen doet den wensch uiten, dat de verzorging der Weezen, eene radikale reorganisatie moge ondergaan.

De toestand en opleiding dezer ongelukkigen laat zeer veel te wenschen over, waarvan wij de schuld niet werpen op hen, die *nu* met het toezigt belast zijn; maar enkel wijten, aan de geheel verkeerde inrigting van de zaak. — Wij kunnen niet nalaten het bestuur eerbiedig, doch ernstig, op deze gewigtige aangelegenheid opmerkzaam te maken.

Hoofdstuk V. *Eeredienst* en *Onderwijs.* Afd. II. ƒ13,570 uitgetrokken voor het lager Onderwijs, voor Gouvernements rekening!

Wat zullen wij bij deze treurig welsprekende cijfers voegen?

Eenige duizenden kinderen, die zonder opleiding opgroeijen!! —

Wat moeten daarvan de gevolgen zijn?

Wie zal hiervan de verantwoordelijkheid op zich nemen?

Voorzeker niet wij, noch de Commissie van Onderwijs, noch de onderwijzers! —

Wij hebben gedaan, al wat in ons vermogen was: doch helaas vruchteloos! — onze herhaalde overtuigende vertoogen mogten nog geen ingang vinden, zoo het schijnt.

Hoofdstuk [illegible] houdelijke kosten.

Afd. 1. Met genoegen zagen wij eene som van ƒ26,920 bestemd voor het plaatselijk Genees en Heelkundig Personeel.

Dat opent het uitzigt op betere verpleging der vele onvermogenden aan Paramaribo; men kan niet van de twee stadsgeneesheeren en van den stadsheelmeester, die allen een belangrijke particuliere praktijk hebben, eene voldoende verzorging der onvermogende zieken met eenig regt verwachten; daartoe moest hun ten minste een derden geneesheer en een tweede heelmeester toegevoegd worden. —

Dan blijft er nog eene goede som over tot verbetering der Genees-en heelkundige inrigting in de districten; waarvan niets te zeggen valt, dan dat zij zeer veel te wenschen overlaat, vooral wat betreft de behandeling der zwangere vrouwen, welke die wetenschappelijke hulp moeten ontberen, waarvan het gemis nog onlangs een droevig offer heeft geeischt

Voor onderhoud der Kerkhoven worden slechts f 1100 aangewezen waaronder nog begrepen zijn, v e r d e r e kosten d e r B e g r a f e n i s s e n: hiervoor moesten ten minste de f 3000, voorkomende op de B e g r o o t i n g der U i t g a v e n bestemd worden. —

Eerbied voor de dooden is bij de meerderheid onzer bevolking, eene opmerkelijke goede eigenschap; de verwaarloosde toestand onzer kerkhoven, is voor velen dan ook zeer aanstootelijk

Met leedwezen zagen wij geene buitengewone gelden uitgetrokken, tot de zoo noodige verbetering van het brandwezen, dat in zulken jammerlijken toestand verkeert. — Zullen dan alle gegevene wenken, de waarschuwende voorbeelden, bij onze naburen de vreeselijke rampen van vroegere jaren, zullen die allen onopgemerkt blijven?

Moet eerst het vreeselijke TE LAAT zijne donderende stem doen hooren?

Afd. II f 2640 worden bestemd tot dekking der Uitgaven, voor de Bosch negers en Indianen, hiervan f 2160 voor Posthouders en Opperhoofden.

Wij wenschten gaarne te weten, waar die Posthouders gevestigd zijn! —

Nu achten wij deze kosten geheel zonder nut, maar zouden niet genoegen zelfs meer besteed zien, tot vestiging van geschikte lieden van Gouvernementswege, [illegible] In landsche stammen; voornamelijk met het doel om hen allengs aan een zeker toezigt te gewennen, dat hun aangenaam moest gemaakt worden, door het geven van door hen gewenschte inlichtingen, door hun aan te wijzen wat de ontwikkeling van Industrie bij hen kan bevorderen, alzoo meerdere toenadering tot ons en onze meer beschaafde Maatschappij te bewerken en daardoor misschien eenmaal onze arbeidskrachten te vermeerderen.

Afd. IV f 25000 voor de te werk stelling van vrijgemaakten, die geen contract hebben gesloten, komen ons zeer hoog voor —

De vraag doet zich hierbij op, waar zij casu quo te werk zullen gesteld worden; toch voorzeker niet op 's lands grond Boniface.

Afd. VI. Met bijzonder genoegen zagen wij f 10,000 uitgetrokken voor onderhoud van bruggen en wegen, in de districten. De som is wel gering, met het oog op zoo veel dat gedaan moet worden, om onze landcommunicatien, die over het algemeen zoo veel te wenschen overlaten, eenigzins bruikbaarder te maken; doch duidt dit toch het voornemen aan om allengs verbetering aan te brengen. —

(Wordt Vervolgd)

(*) Dit is niet aan gebrek van strafarbeiders toe te schrijven, men zie slechts den optogt dezer lieden des morgens en des middags, naar en van hun zoogenaamden arbeid trekkende. De naam van strafarbeid past hier weinig; — de behandeling is toch uiterst zacht en onmenschkundig.

Doch aangenomen dat er toepassing van straf is, zoo achten wij deze zoo direct onder het oog van het publiek niet wenschelijk, voor de toeschouwers is het geen aangenaam gezigt, al is de behandeling der gestraften, nog zoo zachtmoedig — voor anderen kan het niet tot afschrik strekken, voor reeds verdorvene veroordeelden is het geene straf, daar zij bij weinig arbeid, goed gevoed worden (met banannen a 94 cents per bos) en voor nog niet verdorvenen, heeft het slechts de strekking van bij hen alle gevoel van schaamte uit te dooven. —

Er is dringend behoefte aan afgezonderde strafetablissementen, en de strafarbeiders zouden voorloopig oneindig beter geëmploijeerd kunnen worden, o. a. om het kanaal van Saramacca, hetwelk nu zonder overdrijving, onbruikbaar kan genoemd, worden in betere staat te brengen.

Paramaribo, den 19 Februarij 1865

Bij gelegenheid van 's Konings verjaardag, op heden, zullen te zes uur des morgens van de openbare gebouwen en ter reede liggende schepen de vlaggen worden geheschen en door het

fort *Zeelandia* een saluut van 33 schoten worden gedaan;

te *zeven* uur groote parade van de Schutterij en het Garnizoen op het Gouvernements plein worden gehouden;

te *acht* uur publieke audientie door Z. Ex. den Gouverneur aan de Autheriteiten, Ambtenaren en Particulieren worden verleend;

Salut van 33 schoten van Z. M. stoomschip *Soestdijk*.

te *kwart over tien* uur wedstrijd tusschen tentbooten;

te *kwart voor elf* uur wedstrijd tusschen tentcorjalen;

te *kwart over elf* uur wedstrijd tusschen visschersbooten;

te *twaalf* uur salut van 33 schoten door het fort *Zeelandia* en van Z. M. stoomschip *Soestdijk*;

te *vier* uur aanvang der *Volksspelen* op het Gouv. plein;

Salut van 33 schoten van Z. M. stoomschip *Soestdijk*;

te *tien* uur voorstelling der Koorddansers;

Salut van 33 schoten van het fort *Zeelandia*;

te *zeven* uur illuminatie van het Gouv. Hôtel; bij goed weder;

te *acht* uur groote receptie ten Gouvernementhuize.

De tamarindelaan zal sierlijk verlicht worden, en door het Muziekkorps van het Bataillon jagers onderscheidene muziekstukken worden uitgevoerd in eene daartoe sierlijk ingerigte tent, terwijl van tijd tot tijd Bengaalsch vuur en Vuurpijlen zullen worden ontstoken.

Nieuwstijdingen.

In een parijsche correspondentie leest men het volgende: »Gij hebt zeker hooren spreken van de uitvinding, gedaan door den landbouwkundigen Hooibrink tot vruchtbaarmaking van de korenaren. De Keizer, door deze ontdekking getroffen, had zich gehaast Hooibrink de ridderorde van het Legioen van eer te schenken, en zes bunders grond in drie keizerlijke pachthoeven te zijner beschikking te stellen, in weerwil van de kritische aanmerkingen der fransche landbouwers. Een kommissie, wier voorzitter de heer Decaisne is, heeft thans haar verslag ingediend over de uitkomsten gedurende twee jaren met de methode Hooibrink verkregen. Dit raport, hetwelk waarschijnlijk niet zal openbaar gemaakt worden, eindigt met deze woorden: »De zes bunders grond, in elke der pachthoeven aan den heer Hooibrnik toevertrouwd tot het nemen van proeven met de door hem uitgevonden wijze van bewerking, hebben een opbrengst opgeleverd *een weinig minder* dan die der oogsten verkregen door de gewone behandeling." De heer Hooibrink blijft desniettemin gedekoreerd.

Het volgende proces is onlangs te Weenen behandeld, is om de beslissing niet onbelangrijk. Eene vrouw had haren man aangeklaagd. Deze bekende dat hij het voeren der huishouding aan zijne vrouw ontnomen en aan zijne dochter uit zijn eerste huwelijk opgedragen had; alsook dat hij het opzeggen der huur door zijne vrouw aan de meid niet erkend, maar de meid bij zich in dienst gehouden had. Beide feiten kwamen aan de regtbank; ook in hooger beroep, voor als genoegzame gronden te leveren om aan de vrouw, eischeres, hangende het regtsgeding te vergunnen buiten de echtelijke woning verblijf te houden, en van den man een voldoende geldsom tot haar onderhoud te vorderen, want in de erkende feiten lagen opgesloten: 1o. eene beperking van den werkkring waartoe de vrouw des huizes geregtigd en bevoegd; 2o. een ondergeschikt maken van de moeder aan hare stiefdochter, waardoor aan het ouderlijk gezag wordt te kort gedaan; 3o. eene vernedering van de vrouw des huizes tegenover de dienstbode, waarvan tot onvermijdelijk het gevolg moet zijn, dat deze aan hare meesteres gehoorzaamheid en onderdanigheid weigert.

— De pauselijke encyclica van den 8. December jl. heeft ook te Weenen eene uitbarsting van misnoegen doen ontstaan, en, behalve het afkeurend oordeel door de drukpers reeds uitgesproken, een protest tegen dat jongste kind der pauselijke luimen in het leven geroepen, dat voor Weenen bijna voorbeeldeloos te noemen is.

— Uit Lithauen wordt een somber schildery van den toestand aldaar opgehangen. De verbitterde worstelingen van het vorige jaar hebben het land geheel verwoest. Groote uitgestrektheden lands liggen geheel onbebouwd, daar de tot het boerenbedrijf benoodigde gereedschappen door de eigenaars tot spotprijzen worden verkocht, om uit de opbrengst de belastingen te kunnen betalen. Daardoor is aan de landeigenaars voor vele jaren de hoop ontnomen hunne zaken te regelen. De treurigheid van hun toestand wordt nog daardoor verhoogd, dat de invoering van de pachtontlasting veel langzamer van de hand gaat dan in het eigentlijk Polen, waar de pachters door de energieke toepassing van dien maatregel ten minste spoedig weten wat hun overblijft. De pachters van domeinen, die hun bestaan door contracten op 12—24 en zelf op 90 jaren verzekerd waanden, moeten aftreden, daar alle contracten, die met de nieuwe wettelijke bepalingen in strijd zijn, voor nietig zijn verklaard! Vele vrouwen van in ballingschap gezonden grondbezitters, die tot nog toe in overvloed leefden, zwerven met hare huisgezinnen in de groote steden rond om daar werk te vinden, en houdt zich diegene voor gelukkig die door hare opvoeding is in staat gesteld, zich door het geven van onderwijs brood te verschaffen. In godsdienstig opzigt is de toestand nog veel slimmer. Tegen het katholicismus wordt een openbare krijg gevoerd. Te Wilna werden eerst de kloosters der Franciskanen (deze orde bragt het christendom naar Lithauen) en vervolgens die der Bernhardijner en Triniteits orde afgeschaft, de St. Nicolaaskerk gesloten, en men spreekt er reeds van, dat de St. Peterskerk in eene orthodox-russische zal veranderd worden. Het door het geheele land als wonderdadig vereerde Christusbeeld, werd door de soldaten zelf in de St. Petrus kerk gebragt en men moest het achter het altaar plaatsen.

De laatste tijdingen uit Amerika ontvangen, hebben weder een riem onder het hart der Zuider-gezinden (anders gezegd het engelsche publiek) gestoken. Volgens berigten uit een Zuider bron, bevonden zich 5000 negers onder de troepen die Fort Fisher bestormden. — Het plan van Sherman zou zijn Augusta te bemagtigen, van waar hij alle gemeenschap met Charleston vernietigen zal om tot de ontruiming van die plaats te dwingen, alsdan Raleigh te nemen en zich vervolgens met Grant te vereenigen, ten einde gezamenlijk Richmond te bemagtigen. Een en ander zou nog vóór de lente moeten geschieden.

Brieven uit Washington melden dat het leger van Sheridan veel geleden heeft door koude en regens. Saltville is, na verwoest te zijn, door de federalen ontruimd.

De bestorming van Wilmington zou voor het oogenblik gestaakt worden. Het mislukken wordt aan den weerzin van generaal Butler toegeschreven, dien men te Washington zeer laakt. De Zuider-dagbladen regtvaardigen daarentegen den Noorder generaal. De vloot der federalen loste 26,000 schoten. De kanonnen met 100 ponders geladen, voldeden echter niet; zes daarvan sprongen, waardoor 45 man gewond of gedood werden.

Het Zuider-kongres heeft feitelijk de *habeas-corpus*-akte geschorst.

De kwestie der *Florida* tusschen de Unie en Brazilie is door het amerikaansche bewind op eervolle wijze geschikt, en de kapitein der federale boot, die den Zuider-kaper nam, is in zijne functien geschorst, om voor een krijgsraad te regt te staan; doch tevens beklaagd genoemd bewind zich over de erkenning der »Rebellen" als oorlogvoerende natie, als zijnde eene handeling in strijd met de wet der volkeren en onbillijk en schadelijk tegenover de Unie. (Dit is dus ook op Engeland toepasselijk, alwaar men die erkenning als een blijk van onpartijdigheid wilde doen doorgaan!). Bij deze klagt wordt echter de aanmerking gevoegd, dat het wreken van zulk eene onbillijkheid niet aan bevelhebbers in persoon staat. — De goudagio is 10 pCt. gerezen.

Allerlei.

Op een bal in de Opera te Parijs hadden verscheidene maskers, raadsels op hun gewaad geplaatst. Eene dame droeg eene lange A onder eene P hetgeen: Allons souper beteekende. Daar onder stond eene groote G en eene kleine A waarmede: J'ai grand appetit bedoeld werd. De gemaskerde verdween, maar kwam later terug. De beide raadsels waren weggenomen en hadden voor eene G onder eene P. plaats gemaakt (j'ai soupé) om aan te duiden dat zij een gastheer had gevonden. — Op den Combéweg werd onlangs een optogt gezien, die ook wel aanleiding tot een raadsel kon geven: Op eene kar stond eene wieg, en achter de kar waren drie nog al vermagerde koeijen gebonden, die door twee voor de kar gespannen ezels werden voortgesleept. Laat ons nu de koeijen als 't beeld van Suriname aannemen...— En de rest dan? O ja mijn waarde Lezer! zoek dat maar zelf. — Als ik *dat* ook zeide zou 't ophouden een raadsel te zijn. — Met Nieuwe Jaar werden in Brussel vele Felicitatiekaartjes rondgezonden waarop stond: De Beul en zijn knechts. — De Encijclica is de kortste weg van Florence naar Rome, zegt de Moniteur de la Cote d'or. — Er worden verschrikkelijk veel kippen gestolen. — Het Paardenspel wordt druk bezocht; vooral de Pit. — Voor 't onderwijs der kinderen wordt f 15,570 bepaald en — voor vrijgemaakten die geen lust hebben te contracteren, dus vagabonden, f 25,000. — Te Thungen in Beijeren zal eene school voor hen, die zich op de schapenfokkerij willen toeleggen, geopend worden. — De Politie schijnt de doctoren bijzonder te willen bevoordeelen, want de straten worden thans vreeselijk onveilig gemaakt door de karrelieden, die steeds ijverige pogingen aanwenden om de beenen als anderszins der voetgangers te verbrijzelen waarin zij getrouw bijgestaan worden door de steenen gooijende jeugd, die het echter meer bepaald op de hoofden van ons, arme schepselen, gemunt heeft. — De Maréchaussées willen of mogen hun dat genoegen niet benemen. Die goede Politie zorgt er echter moederlijk voor, dat het geld wat de heelmeesters voor 't repareren der gebrokene beenen enz. krijgen, weder onder de andere menschen komt, door in 't belang van smid en wagenmaker, de straten voorzien te doen blijven van gaten, versleten roosters, enz., het op en afrijden der bruggen zoodanig in te rigten, dat de rijtuigen een fikschen knak krijgen en de heeren doctoren alleraardigste luchtsprongen ten uit voer brengen, hoewel niet altijd met de behendigheid van den jeugdigen Natalio. — Op drie koningendag zijn er heel veel nieuwe leden voor den Beestentuin te Rotterdam gebalotteerd. — Te Nieuwe Diep zijn valsche 50 cents stukken in omloop gebragt. — De controleur laat zich niet wijs maken dat emmers met deksels er op, geldtrommels zijn, zoo als een koopman dat met hem proberen wou. Al zijn die dingen in zijn land onbekend, hij weet heel goed, dat er heel wat anders in gaat dan geld. — In Japan, vertelt de *Huisvriend*, moet het gebruik bestaan, van alle jaren een der eerste ambtenaren, voor de oogen des volks te laten afranselen, om hem voor de onbekend geblevene overtredingen der andere ambtenaren te kastijden. — Dat gebeurt gewoonlijk om de feestvreugde te verhoogen, als de keizer jarig is. — Dan is Suriname toch een beter land — voor de ambtenaren. — Het K. Nbld. klaagt in zijn verslag van de eerste voorstelling der Paardrijders, dat de toeschouwers van de balcons, als *haringen* opgepakt aan den ingang bleven *staan*! — 't Is niet vleijend onze beau monde *haringen* te noemen — Was 't nog maar *Sardines* geweest! — Enfin 't schrijven heeft uitwerking gehad! — Bij de volgende voorstelling waren de haringen over alle balcons verspreid. — En dan wil men nog zeggen dat de klagten door de drukpers geuit, alhier onverhoord blijven. — Wie dat nu nog zou willen beweren, wijze men op een haring uit 't Paardenspel.

Tik.

Ingezonden.

Opmerkingen en Herinneringen van een oud soldaat van het Bataillon Jagers No. 27.

II.

Voor dertig jaren bestond er geene klasse van dicipline, alle zaken werden zooveel mogelijk zonder tusschenkomst van den krijgsraad, afgemaakt. De kolonel Balfour en zijne officieren behandelden de zaken het liefst — *huishoudelijk*.

Die het echter te erg maakte moest op de post Armina aan de Marowijne zijn tijd uitdienen, hij kreeg echter geen dienst meer als zijn tijd om was, behoefde den tijd die hij in straf had doorgebragt, na expiratie van zijn diensttijd niet weer indienen zoo als thans, moest vertrekken maar werd niet ongelukkig gemaakt.

Menagemeesters of serjeanten buiten posten commanderende, die door omstandigheden te kort kwamen in hunne kassen, werden niet gedegradeerd, — zij bleven in het bezit van hunnen rang en van hun rantsoen vivres enz., maar met soldaten tractement, tot dat door het aftrekken van het meerdere van hun onderofficiers tracte-

ment, het deficit hunner kassen was gedekt. —

Nachtpassen werden verleend voor zoo veel dit mogelijk was, — zij werden uitgegeven, tot 15 à 20 per compagnie. Diegenen welke in de kaserne bleven, konden tot 10 of 11 uur elken avond op het kaserneplein blijven en zich met zang en vrolijken kout verlustigen, de officieren even als de burgers kwamen dikwijls die vrolijke tooneelen bijwonen en onthaalden de opgeruimde, zingende soldaten op allerlei dranken.

Er was toen geene gedwongene cantine zoo als thans, waar de soldaat verpligt is zijn tractement te verteeren.

In den tijd van kolonel Balfour werd de soldaat niet als slaaf behandeld.

Wie geene wacht of corvée had, kon van zes uur 's morgens tot tien uur uitgaan, dan was het *appel en soep eten*; tot vier uur des namiddags kon men dan weder uitgaan, waarna het weder appel was en het tweede eten werd gebruikt, dat was wel niet lekker, want bananen met spek speelden meestal daarbij de hoofdrol, maar de meesten wisten wel van waar hun een extra tomtommetje zou gebragt worden. —

Werd er niet geexerceerd dan ging de soldaat met nachtpas, na vieren onmiddelijk de kaserne uit.

Die geene pas had mogt tot half negen uitblijven en kon zijn genoegen zoeken waar hij verkoos; — alzoo bleef ieder vergenoegd en weltevreden, en door weinige honderden manschappen met een edelen officier aan het hoofd bleven rust en orde in deze kolonie bewaard.

Maar thans zijn de meeste officieren niet meer uit den boezem van het bataljon ontsproten, — ongewoon aan het klimaat, kennen zij de ware behoeften van den soldaat in deze kolonie weinig.

De cantine in het fort Zeelandia en op de posten zijn dwangmiddelen geworden, om den soldaat de permissie tot uitgaan te weigeren, waarschijnlijk heeft dit tot oorzaak de groote winsten, die deze inrigtingen afwerpen, van welke het onbekend is tot welk doel zij besteed worden.

Zonder patentregt, ja ik geloof zelfs zonder Inkomende Regten te voldoen, bestaan de Cantines tot groot nadeel van den Burger, die door 't houden eener herberg, het brood voor zijn gezin zoekt te verdienen.

De officieren kunnen tegen inkoopsprijs in de cantine, hunne behoeften bekomen, de soldaat die in 't klein moet koopen moet alles ten duurste.

Dat de arme soldaat, door slechte behandeling, harde dicipline, zwaar werk, slecht voedsel, veel onnoodig exerceren, volslagen gebrek aan verstrooijing en uitspanning bijna gedurige afzondering, — den moed verliest zich in zijne gezondheid geknakt gevoelt, laat zich ligt begrijpen, — dat velen zich daardoor laten verleiden tot een schandelijk misbruik van sterken drank is een zeer lakenswaardig — hoewel ook zeer gewoon gevolg. —

De eerste stap op de gladde baan die tot dronkenschap en verdierlijking leidt wordt zoo ligt gedaan — helaas zoo spoedig door anderen opgevolgd! —

De eenmaal diep gezonkene wordt zoo moeijelijk op 't regte pad terug gebragt! —

Zoude het dan niet mogelijk zijn, door eene menschlievende behandeling, door beter voedsel, door den soldaat met eenige uitspanning op te wekken en hem eenig genoegen te verschaffen, — zou het dan niet beter zijn, het kwaad te voorkomen — in plaats van later het te moeten bestraffen Zou daardoor de menschelijkheid niet beter in het oog gehouden, en tevens de belangen van 's lands kas bevorderd worden? —

't Voordurend doen uitkomen van recruten, 't voortdurend terug zenden van uitgedienden vereischt toch enorme kosten die bespaard kunnen worden en waarbij dan nog komen zou, dat onze kolonie in geval van nood op krijgslieden zou kunnen rekenen die hare belangen zijn toegedaan — en niet zoo als het thans gaat bewaakt moet worden door militairen die 't verdriet en de onaangename levenswijze onverschillig en moedeloos hebben gemaakt, waarvan de expeditie achter Rac a Rac een treurig bewijs heeft opgeleverd, die zelf door een handgeld van f 120 niet te bewegen zijn hier te blijven — die slechts hunkeren naar het uur dat hun dienstijd verstreken zal zijn, die het uur zegenen dat zij van hier kunnen vertrekken om voor andere ongelukkige schepsels plaats te maken. —

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 17 dezer, de Stoomboot *Pioneer* kapt. Bird, van Cuidad Bolivar, met eene lading Slagtvee.

UITGEKLAARD.

Den 16 dezer, het schip *Fred. Wording*, kapt H. Coock, naar Baltimore, lading: 429 vaten Suiker 183,268 pond en 42 v. Melassie 5,924 gallons.

Idem, het schip *Luitenant Admiraal Tjerk Hiddes*, kapt. O. S. Parma, naar Amsterdam, lading: 294 vaten Suiker, 460,083 pond, 88 v. Melassie, 11589 gall., 15,995 pd. Kwassieh 90 pd. oud Koper en 3 kopere Ketels — Passagiers: de Heeren Moermans, E. C. Wesenhagen, Echtg. 3 kinderen en bediende, Mevr. M. Littel geb. de Jong en de minderjarige H. Wesenhagen.

IN LADING NAAR AMSTERDAM!

Suriname Packet, kapt. Molenaar adres bij H. C. Levij.

Anna Lena, kapt. Visser, adres bij de Wed. H. Dagenhard.

Trijntje Boeder, kapt Lieneman, adres bij H. C. Levij.

Betje Pronk, kapt. Vos, adres bij J. P. Haase Jr.

Producten Handel.

De op den 17n dezer bij inschrijving te koop aangeboden Koffij van plant. Ponthieu heeft opgebragt: 18 balen gebroken van 23 tot 28 ct 4 do. zwarte 12 en 21 ct. en 3 do gruis 13 en 15 cent.

Publieke Veilingen.

Door en ten huize van den Vendumeester J. C. GOMPERTS.

Vrijdag 17den Februarij 1865.

Het Erf en daarop staande Gebouwen gelegen aan de Steenbakkerij straat, N. W. La. C. No. 160. O. W. La. D. No. 317, aankomende de minderjarige W. H. Kensdell. — f 2000. — Opgehouden.

Binnenlandsche Berigten.

Bij Gouvernements-resolutie van den 15n. dezer maand No. 8,

zijn, onder de nadere goedkeuring des Konings ter Gouvernements Secretarie benoemd: tot 1e. klerk de klerk J. de Pina Jr., en tot klerk de heer T. W. J. Hiemcke, en is gedurende het aan den 1n. Commies E. C. Wesenhagen verleend buitenlandsch verlof, met de werkzaamheden ter posterij belast de heer J. de Pina Jr. voornoemd.

Zoo als algemeen bekend is, bezat de Heer T. J. Eijken Sluiters op de plantage *Geijerswijt* eene fraaije verzameling opgezette inheemsche vogels en viervoetige dieren. Wegens gebrek aan ruimte stond hij op het punt er een Europeesch museum mede te verrijken, toen eenige vrienden, die zich toevallig op die plantage bevonden, hem deden opmerken dat het jammer zoude zijn om zulk eene fraaije collectie, die tot grondslag van een Surinaamsch museum konde strekken, naar het buitenland te zenden. Met geestdrift greep daarop de Heer Eijken Sluijters dat denkbeeld aan en schonk de colectie, waaraan gedurende jaren, vele zorgen gepaard met groote geldelijke opofferingen waren besteed, edelmoedig aan de kolonie.

Aanvankelijk was het de bedoeling, om van dit prachtig geschenk, namens de Kolonie door het Bestuur dankbaar aangenomen, eerst dan eene officiele aankondiging te doen, wanneer in een der landsgebouwen, een local ruim genoeg om er het publiek toe te laten, zou kunnen worden beschikbaar gesteld. Nu echter de verwachting dat dit spoedig zou kunnen geschieden, vooralsnog niet verwezenlijkt kan worden, zoo heeft de Heer Gouverneur, de aankondiging niet langer willende uitstellen, den ondergeteekende opgedragen om namens Zijne Exelentie het vorenstaande door middel van het Gouvernements advertentie blad ter algemeene kennis te brengen, onder bijvoeging tevens dat de voormelde verzameling, vermeerderd door enkele bijdragen van andere particulieren, thans geplaatst is in de beneden lokalen der woning van den Heer Mattes, die steeds bereid kosteloos werkzaam te zijn daar, waar dit ten algemeene nutte kan strekken, zich welwillend met het in orde brengen en classificeren daarvan heeft belast, en tevens op zich heeft genomen, haar toegankelijk te stellen voor degenen, die zich daartoe tot hem wenden.

De Gouvernements Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

POST-KANTOOR.

De Mailpakketten zullen op Maandag den 20n. dezer, des middags ten 12 ure worden gesloten.

Het *Collegie van Kleine Zaken* zal van af Dingsdag den *een en twintigsten dezer* maand, weder vergaderen in de daarvoor bestemde Zaal van het Steenengebouw aan het Gouvernemtsplein.

Paramaribo, 15 *Februarij* 1865.

Advertentiën.

GODSDIENSTOEFENING bij de Hervormde Christelijke Gemeente op HEDEN den 19 Februarij, des morgens ten NEGEN URE. Geboortedag van Z. M. onzen geëerbiedigden Koning.

GODSDIENSTOEFENING bij de Evangelische Luthersche Gemeente op HEDEN den 19 Feb. des morgens ten NEGEN URE.

Op DINGSDAG den 21 dezer, des voormiddags ten 9 ure zal ten huize van den Vendumeester Jb. SALOMONS worden verkocht de vroeger geannonceerde plant.
Clifford Coqshoven.

Uit de hand te KOOP:
De Buitenplaats VADERSZORG gelegen aan den Rijweg naar Kwatta. District Beneden Parra, met ap-en dependentien volgens inventaris.
C. J. ABRAHAMSZ.

TE HUUR.
Een HUIS, hetwelk nieuw gerepareerd en geschilderd is staande in de Hofstraat Wijk La. E. No. 164.
E. S. MOL.

Met vergunning van Z. E. den Heer Gouverneur.
Cirque Luande.
Vijfde Voorstelling
Woensdag 22 Februarij 1865.
Voor verdere bijzonderheden zie Programma
Aanvang precies om Acht ure.
Prijzen der Plaatsen:
Balcony f 3. Circle f 2. Pit f 1.50.
Entrée-Billetten zijn verkrijgbaar in den Circus, op den dag der vertooning, van des morgens 8 ure, tot des avonds alwaar Plaatsen voor de *Balconij* te bespreken zijn à 10 Cts.

J. C. GOMPERTS
Vendumeester
zal VRIJDAG a. s. verkoopen:
Een partij GOUDGOED,
bestaande in BROCHES,
Horologie Kettingen,
OORRINGEN,
en **ETUIS** met
ARMBAND,
Broches en OORRINGEN.

Worden te koop aangeboden onder voordeelige Conditien de Plantage de Jongen bijenkorf en het half aandeel in de Suiker Plantage de Alijda en Carelsburg, beide gelegen in het District boven Cottica

Te bevragen bij den Heer J. HECHT of den ondergeteekende
C. J. HERING.

De ondergeteekende gezagvoerder van het schip Anna Lena, voornemens zijnde in den loop der maand April naar Amsterdam te vertrekken, biedt zijn onderhoorigen bodem aan tot het laden van allerlei producten.
D. VISSER.

Surinaamsch Emporium.
Worden te koop aangeboden:
Eene Mahonijh. Kleederkast,
Idem ronde Tafels,
Idem Speeltafels,
Idem Sopha Tafels.
Alles tegen billijke prijzen.
E. PINTO & Co.

W

Ter gelegenheid van den Verjaardag van Z. M. den Koning op heden zal het *Surniaamsch Hôtel* van af *elf* ure des voormiddags, tot het ontvangen van Heeren en Dames geopend zijn.

Verscheidene soorten GEBAK, YS-CREAM, Dinés, Soupé's en Dranken, zullen verkrijgbaar zijn.

Des avonds wordt een prijs op het

TURKSPEL

gesteld;

Entrée des avonds 50 Centen in vertering. HH. Leden van de *Surinaamsche Handel en Zeevaart Societeit* zijn vrij van Entrée.

HOTEL LIJONS.

Heil den Koning!

Op den 19den Februarij 1865.

IJSCREAM.
DRANKEN.
Ververschingen.

Verkrijgbaar bij
Gez. LIJONS.

Een wel gesorteerde
Winkel Affaire
voorzien van alle dagelijksche ARTIKELEN, in een der beste Wijken van de Stad is met voordeelige Conditien, tegen inkoops prijs over te nemen.
Adres ter dezer drukkerij.

TE KOOP.
Bij BETTING & HEILBRON.
BLOEDZUIGERS.

Per schoener Brothers van Demerarij.
S. F. BLOM,
Clear, Mess en Prime *Spek*, Chamberlains en Halsteads
Familij Vleesch
in halve vaten.
W. J. RIETSTAP.

Amerikaansche *Provisien*, en Waren. Overheerlijke
ROODEWIJN,
en **COGNAC**,
in kisten

STOELEN,
Kamerstellen,
NESTEN KOFFERS,
tegen zeer billijke prijzen te bekomen bij
A. J. DE VRIES.

Gave, drooge
W. P. Planken,
tot zeer billijken prijs bij
J. V. BOUGUENON.

De Zalf en Pillen van
Holloway.

De Gezondheid vernieuwd. Op elke trage etterbuil, of langdurige open wond moet men die uitmuntende Zalf dadelijk aanwenden, op de wijze opgegeven in de voorschriften, die elke pot en elke doos vergezellen. Om het ziekelijke en geschokte ligchaam door en door te zuiveren en eene gezonde werking der aangestoken vaten en ontstelde zenuwen tot stand te brengen kan niets de vermaarde Zalf van Holloway overtreffen. Zij bewijst hare wonderbare kracht op eene treffende wijze wanneer zij wordt aangewend op eene verouderde etterwond; die zich op het been heeft gevestigd, en somtijds geheel ongeneeslijk wordt onder de gewone behandelingen, terwijl daarentegen nog niet éene kwaal aan dat verzachtend en heilzaam middel heeft weerstaan. De lastige en pijnlijke gezwellen, die de ernstigste etterwonden aan de beenen voorafgaan, worden eveneens tegengegaan door de onafgebroken aanwending van de Holloway Zalf, daar zij kracht geven aan den verzwakten omloop der haarvaten.

Deze **Zalf** en **Pillen** zijn alhier verkrijgbaar gesteld bij den Heer A. B de Vries, aan de *Zwartenhovenbrugstraat* à *f*1 *f*3 *f*5 en de zalf *f*20

Op nieuw ontpakt in het Magazijn van
H. & J. BARNETT
(aan de Saramaccastraat.)
Een groot assortiment
GOEDEREN,
welke tegen zeer moderate prijzen verkrijgbaar gesteld zijn.
Paramaribo, den 18 Februarij 1865.

BARNETT & CO.
zullen hunnen WINKEL, gevestigd aan den Waterkant allernaast de HH. Gebrs. VAN PRAAG, op MAANDAG e. k. openen, alwaar verkrijgbaar zal zijn
Een groot assortiment
GOEDEREN,
tegen zeer billijke prijzen.
Paramaribo, den 18 Februarij 1865.

J. A. RAATGEVER
heeft per de »Plijmonth Belle" ontvangen en biedt te koop aan
Dames, Meisjes en Kinderen zwart zijden
PALETOTS en MANTELS.
(laatste mode.)
Zwart Zijden Kanten OMSLAGDOEKEN, gekleurde Merinos dito, Dames wit Glacé
HANDSCHOENEN,
Geborduurde Strooken, Geborduurde Zakdoeken,
Breede CRINOLINES,
Brighton, Citizen en West-Indie HOEDEN met Ventilators, *Garen Dril* van *f*1, *f*1,25 en *f*1,50 per El, (Extra.) Linnen BOORDJES, Zwarte en Gekleurde DASSEN, Hemden, *Borstrokken*, Tricots, Kousen, Sokken, Wollen HEMDEN, Baaijen Hemden en Broeken, Schotsche MUTSEN,
Hangmatten, Bruin Dril,
BROEKENSTOFFEN,
Gemaakte Linnen Jassen, Stoffen dito, dito Broeken, Fijn Hemden Linnen, Schotsch Batist van *f*7.50 tot *f*15 per pies, Gebloemde Kant, Wit gebloemd *NETELDOEK*, Mosquito Netting,
Zwart Barège Kleedjes,
dito dito bij de El, gekleurd Damast, groote en kleine *TAFELLAKENS*, Zwart en Wit Alpacca en Coburg, Doopmutsen en Doopkleedjes, Kinder opengewerkte Sokken, Fluweel Lint en Zijden dito in verschillende kleuren, *MADRASDOEKEN*, Wollen Dekens, etc., etc.

NB. 50 pies. extra CALICO, tegen veel verminderde prijzen.

Gedrukt en uitgegeven bij de Erve
A. L. G. de Randamie.